

Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 3. december 2009

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven

(Kommunalbestyrelsernes og regionsrådenes arbejdstilrettelæggelse og offentliggørelse af budgetforslag m.v.)

[af indenrigs- og socialministeren (Karen Ellemann)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2009 og var til 1. behandling den 22. oktober 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kommunaludvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og indenrigs- og socialministeren sendte den 8. juli 2009 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2008-09, KOU alm. del – bilag 103. Den 8. oktober 2009 sendte indenrigs- og socialministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til indenrigs- og socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Spørgsmålene og ministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (EL) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Erling Bonnesen (V) Britta Schall Holberg (V) Hans Christian Thoning (V) Per Bisgaard (V)
Flemming Damgaard Larsen (V) Hans Kristian Skibby (DF) fmd. Henrik Brodersen (DF)
Henriette Kjær (KF) Jørgen S. Lundsgaard (KF) nfm. Per Husted (S) Lene Hansen (S)
Thomas Jensen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Flemming Bonne (SF) Karl H. Bornhøft (SF)
Johs. Poulsen (RV) Line Barfod (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	1
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 34**Bilagsnr. Titel**

1	Høringssvar og høringsnotat, fra indenrigs- og socialministeren
2	Bilaget tilbagetaget og omdelt på alm. del
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	1. udkast til betænkning
6	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 34**Spm.nr. Titel**

1	Spørgsmålet er tilbagetaget
2	Spm. om omfanget af de økonomiske virkninger af lovens ændringer for lokalpressen, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om væsentlige problemer for kommunalbestyrelse og regionsråd i forbindelse med overgang til udelukkende elektronisk omdeling af bilag og andre papirer, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvilke grupper som kan forventes at få særlige problemer med en overgang til udelukkende elektroniske udgaver af dagsordener, bilag og anden information, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om overvejelser og muligheder for eventuel igangsættelse af generelle initiativer, der tilgodeser den interesserede almindelige borger, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå

Alle udvalgets spørgsmål til indenrigs- og socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og indenrigs- og socialministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 2:

Ministeren bedes vurdere omfanget af de økonomiske virkninger af lovens ændringer for lokalpressen, der hidtil har haft en væsentlig annonceomsætning hidrørende fra kommuners information, herunder ønskes det vurderet, i hvilket omfang det kan forventes at påvirke omfanget af udgivelser af lokalblade m.v., herunder af lokalt ejede blade m.v.

Svar:

Indledningsvis bemærkes, at forslaget om at fjerne kravet om lovpligtig annoncering i den lokale presse af kommunalbestyrelsens mødeplan og ordinære møder ikke hindrer kommunalbestyrelsen i at træffe beslutning om at opretholde annonceringen. Formålet med forslaget er at give kommunalbestyrelsen frihed til at vælge netop den offentliggørelsesmåde, som den finder bedst egnet til at udbrede netop den type oplysning, der er tale om.

Det er i lovforslaget anslået, at kommunernes udgifter til den gældende lovpligtige annoncering udgør ca. 80.000 kr. pr. kommune på årsbasis svarende til op til ca. 8. mio. kr. for alle kommuner.

Indenrigs- og Socialministeriet har ikke mulighed for at vurdere de økonomiske virkninger af lovforslaget for lokalpressen, da ministeriet ikke er bekendt med lokalpressens indtægter ved at sælge annonceplads til kommunerne. Ministeriet har endvidere ikke grundlag for at foretage en vurdering af, hvorvidt ophævelsen af formkravene til offentliggørelsesmetoden vil påvirke omfanget af udgivelser.

Det skal i øvrigt bemærkes, at de danske dagblade og den danske lokalpresse ifølge Dansk Oplagskontrol for i 1. halvår af 2009 havde en annonceomsætning på henholdsvis 1.078 mio. kr. og 1.073 mio. kr.

Afslutningsvis skal der gøres opmærksom på, at det ikke kan anses for en kommunal opgave at sikre et indtægtsgrundlag for lokalpressen.

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes orientere udvalget om, hvor stor en gennemsnitlig del af en kommunalbestyrelse og af et regionsråd, der kan forventes at have væsentlige problemer, hvis et flertal beslutter, at man vil overgå til udelukkende elektronisk omdeling af bilag og andre papirer.

Svar:

Indenrigs- og Socialministeriet har ikke oplysninger om antallet af kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer, der må forventes at have problemer med umiddelbart at modtage sagsmateriale elektronisk, f.eks. på grund af manglende kendskab til IT.

Det er imidlertid en forudsætning for en beslutning om elektronisk udsendelse af materiale, at kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet beslutter enten at godtgøre udgifter til det nødvendige udstyr m.v. eller stille dette til rådighed. Det betyder også, at en person, som ikke umiddelbart

er i stand til at anvende IT, skal oplæres eller have vejledning i at modtage sagsmateriale elektronisk, hvilket også er fremhævet i bemærkningerne til lovforslaget.

Det forudsættes endvidere i lovforslagets bemærkninger, at bestemmelsen ikke anvendes i tilfælde, hvor det er umuligt for et kommunalbestyrelses- eller regionsrådsmedlem – fx på grund af et handicap – at modtage materiale, der formidles i elektronisk form.

Spørgsmål 4:

Ministeren bedes oplyse om, hvilke grupper – herunder svage, ældre og handicappede – som kan forventes at få særlige problemer med en overgang til udelukkende elektroniske udgaver af dagsordener, bilag og anden information.

Svar:

Indledningsvis bemærkes, at forslaget om at fjerne kravet om lovpligtig annoncering i den lokale presse af kommunalbestyrelsens mødeplan og ordinære møder og at fjerne kravet om lovpligtig fremlæggelse et eller flere steder i kommunen af sagsfortegnelsen til kommunalbestyrelsens møder ikke hindrer kommunalbestyrelsen i at træffe beslutning om at opretholde de nævnte offentliggørelsesmåder. Formålet med forslaget er at give kommunalbestyrelsen fuld frihed til at vælge netop den offentliggørelsesmåde, som den finder bedst egnet til at sikre udbredelsen af netop den type oplysning, der er tale om, herunder elektronisk offentliggørelse på kommunens hjemmeside.

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at overgå til elektronisk formidling, skal kommunalbestyrelsen være særligt opmærksom på behovet for tilgængelighed for alle brugere af de informationer, der formidles via internettet. Dette fremgår også af lovforslagets bemærkninger.

Digital tilgængelighed er en afgørende forudsætning for elektronisk formidling af oplysninger. Det betyder, at brugere skal kunne anvende deres eventuelle kompenserende hjælpemidler, f.eks. oplæsningsprogrammer eller forstørrelsesprogrammer. Det er afgørende i den forbindelse, at en række design og konstruktionsmæssige principper overholdes.

Indenrigs- og Socialministeriet skal i den forbindelse henvise til aftalen fra oktober 2007 mellem regeringen, KL og Danske Regioner vedrørende anvendelse af obligatoriske, åbne standarder for software i det offentlige. Aftalen betyder blandt andet, at alle offentlige myndigheder skal sikre, at der, ved væsentlige ændringer af offentlige hjemmesider og ved udvikling af nye hjemmesider efter 1. januar 2008, sker en overholdelse af tilgængelighedsstandarder.

Det forhold, at der kan være borgere, som ikke kan eller vil anvende pc og internet, kan give kommunerne anledning til at overveje at kombinere offentliggørelsen af oplysninger på internettet med offentliggørelse på andre måder. Dette fremgår af lovforslagets bemærkninger. Det kan f.eks. være fremlæggelse i papirform på rådhuset eller i kommunens borgerservicecenter, på kommunens biblioteker eller på andre kommunale institutioner.

Det skal i den anledning bemærkes, at borgere, som ikke har adgang til pc og internet, har mulighed for at henvende sig på et bibliotek med henblik på at få adgang til internettet samt vejledning om brugen heraf.

Der er i øvrigt allerede i dag visse oplysninger, som efter nyere bestemmelser i den kommunale styrelseslov skal offentliggøres, hvor der ikke stilles formkrav til offentliggørelsen. Det drejer sig om kvalitetskontrakter, udbudsstrategier, opfølgende redegørelser heraf samt offentliggørelse af kommunalbestyrelsesmedlemmers og kommunalt ansattes vederlag for andre hverv. Offentliggørelse af disse oplysninger kan således allerede ske på kommunens hjemmeside. Det er således ikke noget nyt, at kommunalbestyrelserne skal sikre tilgængeligheden af oplysninger på hjemmesider blandt andet igennem åbne standarder.

Spørgsmål 5:

Ministeren bedes orientere om overvejelser og muligheder for eventuel igangsættelse af generelle initiativer, der tilgodeser den interesserede almindelige borger uden speciel f.eks. økonomisk, juridisk, teknisk eller planlægningsmæssig indsigt og giver denne typiske borger mulighed for i højere grad at forstå de væsentligste forhold i det kommunale arbejde, herunder løbende udarbejdelse af let overskuelige og brede fremstillinger af alle væsentlige sagsgange, beslutningsgrundlag og beslutninger også uanset om kommuner og regioner anvender papir eller elektronisk information.

Svar:

Jeg forstår spørgsmålet som omhandlende den almindelige borgers mulighed for generelt at forstå, hvad der sker i kommunen. Dette forhold er ikke søgt reguleret i nærværende lovforslag.

Inddragelse af borgerne er basis for et godt nærdemokrati, og rammerne for denne inddragelse hverken kan eller skal styres fra centralt hold. Nærdemokrati skal derimod formes af dem, som har beslutningerne tæt på, og der skal være plads til variation og inspiration i hver enkelt kommune.

Indenrigs- og Socialministeriet og KL har, som inspiration til kommunerne i forhold til god kommunikation med borgerne, blandt andet udgivet en pjece om nærdemokrati. Pjecen er tilgængelig på <http://www.ism.dk/Publikationer/Sider/VisPublikation.aspx?Publication=399>. Den indeholder gode eksempler på forskellige kommuners positive erfaringer med kommunikation med borgerne og borgerinddragelse. Derudover har KL på sin hjemmeside et kommunikations-site, hvor der er flere gode eksempler til inspiration for kommunerne.

Det er min opfattelse, at åben dialog og kommunikation bliver prioriteret i kommunerne, og jeg har fuld tillid til at kommunalbestyrelserne sørger for bred og forståelig information til borgerne, hvilket er med til at sikre borgerinddragelse i størst muligt omfang.